

Briselē, 2025. gada 7. martā
(OR. en)

6479/25

ENER 30
FISC 40
ECOFIN 217
ENV 104

PIEZĪME

Sūtītājs: prezidentvalsts
Saņēmējs: Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats: Lētākas enerģijas rīcības plāns
– politikas debates

Gatavojoties Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padomes sanāksmei 2025. gada 17. martā, pielikumā pievienota prezidentvalsts sagatavota informatīva piezīme par minēto tematu.

Prezidentvalsts sagatavota informatīva piezīme

Lētākas enerģijas rīcības plāns – enerģētikas savienības stiprināšana

Reaģējot uz 2022. un 2023. gada enerģētikas krīzi, ES līdztekus elektroenerģijas tirgus modelī paredzētajām strukturālajām reformām ir īstenojusi vairākus īstermiņa ārkārtas pasākumus.

Enerģijas cenas ir samazinājušās, tomēr tās joprojām pārsniedz pirmskrīzes līmeni. Kā uzsvērts Dragi ziņojumā, tam ir arvien negatīvāka ietekme uz ES globālo konkurētspēju.

Lai risinātu šo problēmu, Komisija nesen publicēja tīras rūpniecības kursu, kura pamatā ir lētākas enerģijas rīcības plāns. Tīras rūpniecības kursā ir noteiktas konkrētas darbības, lai dekarbonizāciju pārvērstu par Eiropas rūpniecības izaugsmes virzītājspēku, savukārt rīcības plānā ir noteikti dažādi konkrēti īstermiņa pasākumi, kuru mērķis ir samazināt enerģijas rēķinus iedzīvotājiem, uzņēmumiem, rūpniecības nozarei un kopienām visā ES, vienlaikus paātrinot izmaksu ietaupījuma strukturālo reformu īstenošanu, lai pabeigtu enerģētikas savienības izveidi, piesaistītu investīcijas un labāk sagatavotos iespējamām enerģētikas krīzēm.

Samazinot enerģijas izmaksas, tiktu sniegta tūlītēja palīdzība patērētājiem, savukārt dziļāk integrēti, labi funkcionējoši un dekarbonizēti enerģijas tirgi ir labākais veids, kā ilgtermiņā padarīt enerģiju lētāku.

Rīcības plānā noteiktie pasākumi ir ļoti atšķirīgi būtības, izpildes laika, izpildāmības, īpašumtiesību vai ietekmes ziņā. Daži no šiem pasākumiem ir pilnībā izstrādāti, savukārt citus būs nepieciešams apsvērt papildus. Rīcības plānā ir skaidri norādīts, ka ir jāpabeidz 2015. gadā plānotā patiesas enerģētikas savienības izveide, izmantojot trīs veicinošos faktoros: pilnībā integrētu enerģijas tirgu, dekarbonizētu energosistēmu un pārredzamāku un konkurētspējīgāku labi funkcionējošu gāzes tirgu.

Ministri tiek aicināti paust savu viedokli par to, kā virzīt uz priekšu rīcības plānu, pamatojoties uz šādiem jautājumiem:

- 1) Kuriem Komisijas ierosinātajiem pasākumiem – gan valstu, gan ES līmenī –, kuru mērķis ir samazināt enerģijas izmaksas, varētu būt vislielākā ietekme īstermiņā vai vidējā termiņā, un tādēļ tie būtu jānosaka par prioritāriem?**

 - 2) Kādus citus vidēja un ilgāka termiņa pasākumus varētu paredzēt, lai vēl vairāk samazinātu enerģijas izmaksas? Vai dalībvalstis uzskata, ka lielāka saskaņošana un spēcīgāka pārrobežu līdzdalība jaudas mehānismu jomā uzlabotu šādu mehānismu vispārējo pieejamību cenas ziņā?**
-